

Κρητίστωρ

Ιστορία-Λαογραφία-Λογοτεχνία-Ονοματολογία-Συλλεκτισμός-Βιβλιοπαρουσιάσεις-Μουσική

« «Θέλετε να χορέψομε Μαρία;» | Μίκης Θεοδωράκης.Πέτρος Πανδής.Μαρίνα »

Ν.Σταμπολίδης:Αντιπροσωπεύω ένα βάθος πολιτισμού στον οποίο το μέτρο είναι αξία

Αστραπέλλου Μαριλένα

Νίκος Σταμπολίδης: «Αντιπροσωπεύω ένα βάθος πολιτισμού στον οποίο το μέτρο είναι αξία»

Σε ένα ηλιόλουστο υπόγειο του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης ο Νίκος Σταμπολίδης βρισκόταν άλλη μια νωχελική Κυριακή στη δουλειά του. Με το γραφείο του καλυμμένο απ' άκρη σε άκρη με τις μακέτες της έκθεσης «Κυκλαδική Κοινωνία 5.000 πριν», που ετοιμάζει το Μουσείο για τις αρχές Δεκεμβρίου με αφορμή τη συμπλήρωση 30 χρόνων λειτουργίας του, με τον καναπέ απέναντι και αυτόν γεμάτο χαρτιά και βιβλία τα οποία,

Profile

Ρωτόκριτος
Ρέθυμνος
Το προφίλ μου

Γραμματιζούμενοι
πολλοί μέρα - νύχτα
δουλεύουν ότι κι α γράψει η
πέννα τους για το νησί
παλεύουν.

Προηγούμενα θέματα

«Θέλετε να χορέψομε
Μαρία;»

Περί βιβλιοθηκών...και
εντύπων

Ανταπόκριση μια εβδομάδα
μετά την ανατίναξη της
Μονής

«Τα δύο νέα ποιήματα της
Σαφούς εγείρουν πολλά
ερωτηματικά»

όταν η κούραση του υπερδραστήριου διευθυντή το απαιτήσει, θα βρεθούν στο πάτωμα για να ξαπλώσει λίγο και να ανακτήσει τις δυνάμεις του. Χρειάζεται, καθώς από το 1996, όταν δηλαδή διορίστηκε διευθυντής του Μουσείου, δουλεύει ακατάπαυστα και έχει καταφέρει να του προσδώσει μια αξία σταθερή, αξιόπιστη και διαρκώς ανερχόμενη. «Τα 20 χρόνια δεν είναι λίγο διάστημα. Δεν είναι δυο-τρία χρόνια και να σκάσει η πομφόλυγα, δηλαδή η σαπουνόφουσκα» θα πει. Αυτό οφείλεται στις μεγάλες αρχαιολογικές εκθέσεις του Μουσείου, όπως οι «Πλόες» (2003), «Η μορφή της αρχής» (2006), «Πριγκίπισσες» (2012), και αργότερα με εκείνες που πραγματεύονταν τα πανανθρώπινα θέματα του έρωτα, της υγείας και του θανάτου. Οφείλεται επίσης στο παράλληλο «καρδιογράφημα», όπως το χαρακτηρίζει ο κ. Σταμπολίδης, της παρουσίασης έργων των Πικάσο, Νταλί ή των αναγεννησιακών και την πιο πρόσφατη στροφή του στη σύγχρονη τέχνη και σε διεθνείς καλλιτέχνες, όπως η Λουίζ Μπουρζουά (2010) ή πιο πρόσφατα ο Αι WeiWei. Στα τριάντα του, το Μουσείο «φυσάει» και στις blockbuster εκθέσεις του βλέπει 80.000-100.000 επισκέπτες, μαζί με τα σχολεία, να περνούν τις πόρτες του. «Εγώ λέω ότι ενηλικιώνεται, με ελληνικά δεδομένα. Είναι σαν να παίρνεις ένα μικρό παιδί και να το ανατρέφεις και να το κάνεις μεγάλο άνδρα ή γυναίκα».

Θεωρείτε το Μουσείο ταυτόσημο με την προσωπικότητά σας;

«Το Μουσείο έχει και την ιδρυτική του περίοδο, την πρώτη δεκαετία, όταν ήταν μόνη της η Ντόλλυ Γουλανδρή με δύο συμβούλους, τη Λίλα Μαραγκού και τον Χρήστο Ντούμα. Όταν ήρθα εγώ το '96 μετά από κυνήγι της Ντόλλυς, μιας γυναίκας πολύ δυνατής, πείσμονος, της είπα: "Θα έρθω με συμβόλαιο που θα ανανεωθεί αν τα πάμε καλά με δυο όρους: Πρώτον, δεν θα ξαναγοράσετε αντικείμενα παρά μόνο για να τα επαναπατρίσετε. Δεύτερον, δεν θα ασχοληθώ με τα οικονομικά σας γιατί εγώ είμαι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο και ακόμη και σε ένα ευρώ να υπάρξει διάσταση θα με ενοχλήσει. Το ίδιο ισχύει και με τη νέα μας πρόεδρο Σάντρα Μαρινοπούλου, η οποία αντικατέστησε τη Γουλανδρή το 2008 φέρνοντας έναν άλλο αέρα ανανέωσης με το άρωμα της σύγχρονης τέχνης. Επιτεύχθηκε μια άλλη ισορροπία, αυτή που θα ονόμαζε ο Ηράκλειτος παλίντονη αρμονία, που προέρχεται δηλαδή από αντιθετικά μεταξύ τους πράγματα. Είναι μια τάση, όχι μόνο για να προσελκύσουμε ένα άλλο κοινό, αλλά για να δημιουργήσουμε τον διάλογο του τότε και του τώρα. Δεν είναι ένα μουσείο που κάνει άλματα χωρικά αλλά προσπαθεί να κάνει άλματα στο γίγνεσθαι».

Δεν σας λείπει δηλαδή ένα μεγάλο, κτιριακό, μουσείο;

«Το έχω πει και το εννοώ, αν είχαμε άλλους χώρους θα φτιάχναμε πολύ περισσότερα ή πολύ διαφορετικά πράγματα. Όμως τη δυσκολία των χώρων, τη στενότητα, την πολυπλοκότητα, τη θεωρούμε πρόκληση. Μέσα σε αυτούς τους χώρους δημιουργήσαμε το όνομά μας, τον πήχη μας εδώ τον υψώσαμε. Δεν έχω αντίρρηση να γίνει μια χωρική επέκταση αλλά αυτό πρέπει να γίνει λελογισμένα, με προοπτική τριαντακονταετίας και όχι με προοπτική πενταετίας ή δεκαετίας. Πρέπει επίσης να γίνει σε άλλες χρονικές

Μιχάλης Κατσαρός.Μίκης
Θεοδωράκης.Γρηγόρης
Μπιθικώτσης.Αυτούς που
βλέπεις
Φόρος τιμής στον
καλλιτέχνη Νικόλα
Τριανταφυλλίδη
Πότε γέρασε;
Η Αθήνα αγαπά τα
γκράφιτι
Στέλιος Φουσταλιεράκης:
Το μπουλγαρί του άφησε
εποχή κι έγραψε ιστορία
Ένας διαφορετικός χάρτης
της Ελλάδας

 [RSS: θέματα, σχόλια](#)

Powered by [pathfinder blogs](#)

περιόδους και πάντα με ανθρώπους που θα στηρίζουν το Μουσείο, ηθικά και υλικά. Το Διοικητικό Συμβούλιο από την ιδρύτρια μέχρι τη σημερινή πρόεδρο, αλλά και όποιος συμμετέχει με τον τρόπο του δεν θα πρέπει ποτέ να αφήσουν το Μουσείο στην τύχη του. Το ποιοι μπαίνουν στο ΔΣ κάθε φορά είναι επίσης πολύ σημαντικό. Όσες προτάσεις και να κάνουν οι διευθυντές αν το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει την ίδια άποψη, την ίδια αγάπη, την ίδια ορμή, τότε δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν πράγματα».

Μόλις εκθέσατε το πρόβλημα των περισσότερων μουσείων και θεσμών. Πώς μπορεί να διασφαλιστεί η επιτυχία της συνεννόησης ανάμεσα στη διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο;

«Πρέπει να υπάρχει μεταξύ τους μια ώσμωση, μια συνεργασία αλλά και μια εμπιστοσύνη στο πρόσωπο του διευθυντή, ο οποίος χάρη στα αντικειμενικά του προσόντα έχει κληθεί να παράγει έργο».

Εσείς νιώθετε προνομιούχος που ηγείστε ενός μουσείου που δεν εξαρτάται από το Δημόσιο;

«Κοιτάξτε, εγώ δεν πιστεύω στο "δημόσιο versus ιδιωτικό". Γνωρίζω και τα δύο άλλωστε, καθώς διδάσκω 30 χρόνια σε ένα δημόσιο Πανεπιστήμιο, συνεργάζομαι επί χρόνια άψογα με το υπουργείο Πολιτισμού και είμαι διευθυντής σε ένα ιδιωτικό μουσείο για 20 χρόνια. Μην ξεχνάτε ότι έχουν δοθεί πολλοί πόροι στα δημόσια μουσεία από επιδοτήσεις μέσα στα χρόνια. Το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης δεν επιδοτείται. Επομένως πρέπει να ψάχνει για τους πόρους που χρειάζεται. Αυτό που έχω να πω είναι ότι όταν τα κριτήρια με τα οποία γίνονται οι διορισμοί είναι αξιοκρατικά, δεν δημιουργούνται κατά τεκμήριο προβλήματα στη λειτουργία ενός μουσείου. Από εκεί και πέρα πρέπει μέσα από τη συνεπή δουλειά και παρουσία σου να πείσεις όσους μπορούν να είναι κοντά σου να συμμετέχουν πραγματικά (όχι υπαλληλικά) για να βοηθήσουν στο έργο του Μουσείου».

Ρίσκα πήρατε όλο αυτό το διάστημα;

«Μα, συγγνώμη, η τριλογία των πανανθρώπινων θεμάτων, "Ερωτας", "Ιασις", "Επέκεινα", έγινε τα 2009, 2014, 2015 αντίστοιχα, μεσούσης της κρίσης δηλαδή. Σταματήσαμε να εκθέτουμε έργα των καταπληκτικών καλλιτεχνών της Αναγέννησης και εστίασαμε στη σύγχρονη τέχνη. Αυτό δεν είναι ένα ρίσκο; Και όμως, το Μουσείο το έχει κερδίσει. Προσωπικά, μου αρέσει να πειραματίζομαι διότι το πείραμα είναι μεν ένα ρίσκο, μια "επιχείρηση" όπου όσο πιο πολύ ρισκάρεις τόσο πιο πολλά θα κερδίσεις, αν πετύχεις».

Ποια είναι η μεγαλύτερη επιτυχία του Μουσείου;

«Αυτό που κάναμε και συνεχίζουμε να κάνουμε, να έχουμε στόχο ακριβώς αυτό το κομμάτι της ανανέωσης, του καινούργιου κρασιού μέσα σε παλιά βαρέλια. Οτι το Μουσείο μπορεί να κινείται με τρόπο σύγχρονο ώστε να προσελκύει τον κόσμο, με κέντρο βάρους

του όμως την επιστημονική συνέπεια και συνέχεια. Αυτός είναι ο κανόνας μας. Δεν λέω ότι δεν μπορεί να έχει γίνει και κάτι που μπορεί να μην το ήθελα, αλλά αυτό είναι τόσο λίγο μέσα στη μεγάλη εικόνα που δεν σου χαλάει το χρώμα».

Είναι αυτή η πιο σημαντική παράμετρος για τη μακρομέρευση ενός μουσείου;

«Το πιο σημαντικό για μένα είναι οι άνθρωποι. Οχι μόνο το κοινό που θα έρθει απ' έξω αλλά και οι εργαζόμενοι εδώ μέσα. Μια από τις "δουλειές" μου, αν θέλετε, είναι αργά αλλά με σταθερά βήματα να φροντίζω, πάντα σε συνεννόηση με το ΔΣ και την πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, και όλους τους εργαζόμενους, από τους επιμελητές μέχρι τους φύλακες, να υπάρχει μια ώσμωση σε όλα τα τμήματα. Γιατί ο άνθρωπος είναι το κέντρο το δημιουργικό, και αν δεν τον έχεις κοντά σου με τη διδασκαλία σου, όχι μόνο όπως του μιλάς αλλά και όπως λειτουργείς και πράττεις, δεν μπορεί να λειτουργήσει κάτι σωστά. Άλλο πράγμα να σε νιώθει κάποιος αφ' υψηλού με τη γραβάτα σου στα εγκαίνια και άλλο πράγμα να σε βλέπει με το μπλουζίν στις εκθέσεις ή να κοιμάσαι στον καναπέ του γραφείου μια Κυριακή».

Το Μουσείο συντηρείται αποκλειστικά από τα εισιτήρια, το πωλητήριο, το καφέ, τις χορηγίες και τις δωρεές;

«Από όλα αυτά που λέτε. Τη δημόσια επιχορήγηση δεν τη γνωρίζουμε. Κάνουμε και fundraising στα πρότυπα αν θέλετε των μουσείων του εξωτερικού αλλά με μια μεσογειακή-ελληνική διάθεση. Δεν θα προχωρήσουμε για παράδειγμα σε ένα fundraising αν δούμε ότι το ελληνικό κλίμα δεν σηκώνει το θέμα του. Η ομάδα, από την πρόεδρο ως τους επιμελητές και τα τμήματα, συνομιλούν και συναποφασίζουν. Γίνεται ένα είδος γκάλοπ».

Από όσα έχετε δει στο εξωτερικό ποιο μουσείο έχετε ζηλέψει;

«Δεν μπορώ να αριθμήσω όλα τα μουσεία που έχω επισκεφθεί σε όλον τον κόσμο. Οχι μόνο τα μεγάλα μουσεία αλλά και μικρά, επαρχιακά μουσεία, αρχαιολογικά αλλά και μοντέρνας τέχνης. Ελπίζω να μην ακουστεί εγωιστικό αλλά δεν θα πω ότι ζήλεψα ποτέ κάτι. Για μένα όλη αυτή η μάθηση, γιατί περί αυτού πρόκειται, είναι ένας τρόπος έμπνευσης για το δικό μου ιδίωμα».

Ποιο είναι το ιδίωμά σας;

«Ένα παράδειγμα είναι το Μουσείο Ελεύθερας. Ξέρετε, γνωρίζω τι έχουν κάνει μεγάλοι οργανισμοί και ιδρύματα όπως το Γκουγκενχάιμ στο Μπιλμπάο ή το Λούβρο στην Αραβική Χερσόνησο. Τα βλέπω, με επηρεάζουν. Με ιντριγκάρουν. Με προκαλούν. Ομως εάν θα έφτιαχνα ένα Μπιλμπάο στην Ελεύθερα θα ήταν εκτός μέτρου. Εγώ αντιπροσωπεύω ένα βάθος πολιτισμού στον οποίο το μέτρο είναι αξία, ο άνθρωπος είναι αξία. Το Κυκλαδικής Τέχνης, αυτό το μουσείο-μπουτίκ, έχει αυτόν τον χαρακτήρα. Βεβαίως θα ήθελα ένα μουσείο του πρωτοκυκλαδικού πολιτισμού έτσι ακριβώς όπως το φαντάζομαι. Με μέτρα

και σταθμά όμως που θα περιλαμβάνουν τον λόγο, το ήθος και το πάθος που είναι τα καθαυτά στοιχεία του ελληνικού πολιτισμού από την προϊστορία μέχρι και σήμερα».

Θεωρείτε ότι οι τάσεις γιγαντισμού έχουν υπάρξει καταστροφικές για άλλα μουσεία όπως για παράδειγμα το ΕΜΣΤ;

«Ένα Εθνικό Μουσείο μπορεί να είναι και γιγαντιαίο. Κάθε μουσείο, είτε είναι δημόσιο είτε ιδιωτικό, πρέπει να σχεδιάζει όχι μόνο τον χώρο του αλλά και το ανθρώπινο δυναμικό του, πώς φαντάζεται την επισκεψιμότητά του, πώς θα προσελκύσει τον κόσμο. Και μετά, επειδή οι καιροί αλλάζουν ραγδαία, να μπορεί να προσαρμόζεται ούτως ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες. Γι' αυτό άλλωστε την κρίση εμείς καλά καλά δεν την καταλάβαμε. Από το 2009 με τον "Ερωτα", την "Ιασι" και το "Επέκεινα" μέχρι το 2016 με τον Ai WeiWei».

Πώς αξιολογείτε την εμβέλεια του Μουσείου στο εξωτερικό;

«Αν βάλουμε κάτω τις εκθέσεις-σταθμούς θα δούμε, και δεν το λέω εγωιστικά, πως ό,τι έχουμε δημιουργήσει το υιοθέτησε μετά από μία δεκαετία η Νέα Υόρκη. Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην έκθεση του Μητροπολιτικού Μουσείου "Assyria to Iberia" του 2014 και τους «Πλόες», κοινώς "Sidon to Huelva" του 2003; Παρουσιάζουμε τον "Ερωτα" το 2009 και το επαναλαμβάνει το Μετροπόλιταν σε πιο μικρή κλίμακα με την έκθεση "Sleeping Eros" το 2013. Δεν ασχολούμαι, αλλά είναι δεδομένο. Εμένα με ενδιαφέρει να είναι το Μουσείο ένα μικρό αλλά πολύ δημιουργικό, μεγάλο κέντρο του πολιτισμού του κόσμου. Όταν έρχονται από την Ιαπωνία ή την Κίνα για να μας δουν, για να μας ρωτήσουν, για να συνεργαστούν μαζί μας, αυτό κάτι λέει».

Ποιο κίνητρο θα ήταν ικανό να σας ωθήσει να αφήσετε το Μουσείο;

«Ειλικρινά δεν το ξέρω. Αλλά είμαι και άνθρωπος που φιλώ, με την αρχαία έννοια του όρου, δηλαδή αγαπώ τον κόσμο που συνδημιούργησα. Δεν το έκανα μόνος μου αλλά με δεκάδες ανθρώπους εδώ μέσα. Τι σημαίνει άλλωστε φεύγω; Μπορεί να φύγεις και να είσαι πιο πολύ εδώ. Μπορεί να μείνεις και να είσαι έξω από εδώ».

Αν κρίνει κανείς από τον τίτλο, πρόκειται για μια επιστροφή στα θεμελιώδη του πολιτισμού που φιλοξενεί το Μουσείο.

«Εμένα μου αρέσει εκεί που τρέχω, ξαφνικά να σταματήσω και να ξεκουραστώ γιατί δεν θα καταλάβω την ταχύτητα χωρίς το σταμάτημα. Είπα λοιπόν λίγο να σταθώ και να πω ότι είναι λάθος να βλέπουμε πάντα τα δημιουργήματα του πρωτοκυκλαδικού πολιτισμού είτε σαν αφαιρετικά έργα τέχνης, είτε σαν κουκλάκια μαρμάρινα είτε με τον τρόπο που μπορεί να τα είδε και να τα μετέπλασε ο μοντέρνος καλλιτέχνης, είτε αυτός λέγεται Ματίς, ή Μπρανκούζι. Μετά από τόσες εκθέσεις ξαναγυρίζω λοιπόν στο πρωταρχικό και βλέπω αυτά τα αντικείμενα με τα μάτια αυτών που τα δημιούργησαν. Παρ' όλο που δεν υπάρχουν τεκμήρια γραφής - προς το παρόν, γιατί μπορεί να μην έχουν βρεθεί ακόμη -,

από αυτούς τους σιωπηλούς μάρτυρες "διαβάζω" την κοινωνία τους και τις πολιτισμικές εξελίξεις της. Για παράδειγμα, στις βάσεις των αγγείων βλέπω τα αποτυπώματα από τα αμπελόφυλλα ή τα φύλλα λεύκας που έστρωναν κάτω για να στεγνώσουν πάνω τους τα πήλινα αγγεία. Είναι κι αυτό ένα είδος "γραφής" και με βοηθάει να διαβάσω τη χλωρίδα της εποχής. Αντίστοιχα βλέπω την κοινωνική διαστρωμάτωση, τις ασχολίες τους, όπως την κτηνοτροφία, το κυνήγι, την αλιεία. Αυτή η περιήγηση στον κόσμο της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού αυτόματα με φέρνει νοερά μέχρι τη δεκαετία του 1970, προ τουρισμού δηλαδή, στις κυκλαδικές κοινωνίες. Ξέρετε, η λιτή πρόσληψη της ζωής δεν έχει αλλάξει τόσο».

Τι παραμένει ίδιο δηλαδή;

«Η έννοια της γιορτής, του πανηγυριού, είτε είναι συνδεδεμένο με θρησκευτικά είτε με κοσμικά πρότυπα, είναι κάτι που υπάρχει ακόμη σήμερα, όπως διαφαίνεται στην ενότητα της κοινωνικής ζωής. Όταν δείτε ένα πανηγυράκι στο παραθαλάσσιο εκκλησάκι της Αγίας Κυριακής στη Δήλο στις 7 Ιουλίου κάθε χρόνο, θα καταλάβετε ότι είναι το ίδιο πράγμα. Ο καθένας με τα τρόφιμά του, με τα όργανα, με τη συμμετοχή του. Αυτές οι μικρές κυκλαδικές κοινωνίες παρ' όλη τη λαίλαπα του τουρισμού δεν έχουν χάσει τις παλιές τους παραδόσεις».

Η έκθεση για τα τριάντα χρόνια του Μουσείου

Με αφορμή τη συμπλήρωση των 30 χρόνων παρουσίας του Μουσείου, από τον Δεκέμβριο ως τον Μάρτιο θα δούμε την έκθεση «Κυκλαδική Κοινωνία 5.000 χρόνια πριν». Πρόκειται για μια επιχείρηση «ανάγνωσης» των ασχολιών των κατοίκων του φυσικού περιβάλλοντος, της πίστης και δοξασιών τους μέσα από δημιουργήματα του πρωτοκυκλαδικού πολιτισμού (3200-2000 π.Χ). Θα περιλαμβάνει 200 αντικείμενα (ειδώλια, αγγεία, μεταλλικά αντικείμενα) από τη συλλογή του Μουσείου αλλά και από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, τα μουσεία Νάξου, Απειράνθου, Σύρου, Πάρου, το Μουσείο Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου, και διοργανώνεται σε συνεργασία με το ΥΠΠΟΑ.

Πηγή : ΤΟ ΒΗΜΑ

0

Μου αρέσει

Από delfinia στις Δευτέρα, 14 Νοεμβρίου 2016 @ Δευτέρα, 14 Νοεμβρίου 2016 1:11 μμ

[Permalink](#)

Tags: [Αστραπέλλου Μαριλένα](#) , [σταμπολίδης νικόλαος](#) , [συνέντευξη](#)

Σχόλια

RSS Feed για αυτό το θέμα

Το σχόλιο σας

Έχετε λογαριασμό στο Pathfinder; Κάντε login.

Όνομα

Διεύθυνση Ιστοσελίδας

Δέν επιτρέπεται η χρήση HTML tags για τα σχόλια αυτού του blog

Γράψτε τους χαρακτήρες που φαίνονται στην εικόνα

Αποστολή σχολίου